

Gereedschap & machines

Informatie over
veilig werken
met gereedschap
& machines...

Werken met gereedschap & machines

Het gedrag van medewerkers op de werkplek kan de veiligheid en de gezondheid van een ieder, maar ook het milieu, beïnvloeden. De meeste incidenten worden veroorzaakt door een van de drie O's.

De drie O's:

- Onoplettendheid
- Onvoorzichtigheid
- Ondeskudigheid

Neem daarom preventieve maatregelen door de onderstaande maatregelen altijd in je werk toe te passen:

1. Houd de werklocatie, het gereedschap en de gebouwen altijd ordelijk en opgeruimd;
2. Niet eten en drinken op de werkplek;
3. Hanteer de juiste hygiëne, houd ook toilet en wasgelegenheid schoon;
4. Plaats gevaarlijke stoffen en gereedschappen zo dat niemand er ongewild mee in aanraking komt;
5. Zorg dat, wanneer je je werkplek verlaat, deze voor iedereen veilig te betreden is;
6. Verzamel afval en ruim gemorste stoffen direct op;
7. Sla ontvlambare stoffen alleen op in de daarvoor bestemde en aangewezen opslag;
8. Sla al het materiaal stabiel op en controleer regelmatig op morsen, omvallen, e.d.;
9. Gebruik gereedschappen en machines alleen waarvoor ze bestemd zijn;
10. Gebruik altijd alle vereiste beschermingsmiddelen.

Risico's bij werken met gereedschap & machines

Aan het gebruik van gereedschappen en machines zijn een aantal risico's verbonden:

Mechanische risico's

- Knellen of pletten van lichaamsdelen;
- Snijden;
- Meegetrokken of gegrepen worden;
- Getroffen worden door vallende of wegschietende voorwerpen;
- Vallen of struikelen;
- Gestoken worden;
- Schaven of schuren;
- Geraakt worden door slingerende delen, etc.

Elektrische risico's

- Elektrische schokken of elektrocutie, maar ook vonken, elektrische bogen, etc.

Fysische risico's

- Gehoorsbeschadiging door lawaai en trillingen (vaak veroorzaakt door de pneumatische voeding).

Gezondheidsrisico's

- Bij metaalverspanende activiteiten (boren, slijpen, frezen, draaien, etc.) gebruikt men vaak olie in wateremulsies om te koelen en te smeren. Deze olie kan bij contact de gezondheid schaden.

Voorzorgsmaatregelen bij het werken met machines

Opstellen van de machine

Zorg dat er in de machinewerkplaats aan de volgende voorzorgsmaatregelen is voldaan:

- Voldoende ruimte rondom de machines voor de bediening;
- Brede looppaden en bij voorkeur gescheiden verkeerswegen voor interne transportvoertuigen;
- Een vlakke en slipvaste vloer rondom de machines;
- Voldoende en aangepaste verlichting direct boven de machines;
- Een stabiele opstelling van de machines.

Aandachtspunten bij het bedienen van de machines & gereedschap

Voor de bediening van machines wordt er gewerkt met kleurcodes. Rood is bijvoorbeeld het stilleggen of buiten spanning stellen van de machine, terwijl groen staat voor het aanzetten of onder spanning zetten van de machine. Als het aan en uit zetten van de machine met dezelfde knop gebeurt, is die vaak zwart, wit of grijs.

Zorg ervoor dat je de functies van de verschillende bedieningsknoppen van de machine goed kent voordat je met de machine aan het werk gaat! Vraag daarom altijd eerst naar instructies.

De start- en stopschakelaar is altijd goed zichtbaar en moet dicht bij de plaats van de bediening geplaatst zijn, zodat je snel de machine aan en uit kunt zetten. Het is mogelijk dat de aan- en uitschakelaar met een voetschakelaar bedient kan worden. Deze voetschakelaar dient dat wel goed beschermd te zijn tegen toevallig indrukken.

Noodstop

Iedere machine dient tevens voorzien te zijn van een noodstop, waarmee de machine zo snel mogelijk kan worden gestopt in noodgevallen. Meestal bestaat de noodstop uit een halve rode bol (paddestoelvorm) met een geel plaatje als achtergrond of een trekkoord over de lengte van de machine. **De noodstop dient altijd bereikbaar te zijn voor de bediener van de machine!**

Bij pech, stilvallen, onderbreking of na het gebruik van de noodstop moet de onderhoudstechnicus gewaarschuwd worden voor controle. Er is altijd een reset van de machine nodig na het gebruik van de noodstop.

Dodemansknop

Een andere vorm van beveiliging is de dodemansknop. De machine werkt alleen als deze knop is ingedrukt. Wanneer de knop wordt losgelaten, wordt de voeding onderbroken en stopt de machine onmiddellijk. Dit is vooral belangrijk bij draagbaar elektrisch gereedschap. De aan/uit-schakelaar mag niet vergrendelbaar zijn in de aan-stand (geen schuif- of wipschakelaar).

Afschermingen

Afschermingen zijn essentieel, omdat zij contact tussen de handen, armen of andere lichaamsdelen en gevaarlijke, bewegende delen van de machine voorkomen. Daarnaast vermijden zij ook dat er iets tussen de bewegende delen van de machine valt of van de machine wegschiet. Iets wat in contact komt met een machine met een draaiende beweging, kan een gevaarlijk projectiel worden en iemand verwonden.

Voor afscherming kan gekozen worden voor vaste schermen of beweegbare schermen, waarbij vaste schermen de voorkeur genieten.

Enkele algemene maatregelen bij het gebruik van machines:

- Het dragen van ringen en handschoenen is gevaarlijk. Ze kunnen gegrepen worden door de machine. Ook loshangende kleding en haren vormen een groot gevaar;
- Bij het bewerken van materialen wordt oogbescherming vaak aanbevolen;
- Onderhoud uitvoeren en een probleem verhelpen mag enkel bij volledige stilstand van een machine. Bij draagbaar elektrisch gereedschap dient de stekker uit het stopcontact te worden verwijderd;
- De machine mag nooit worden stilgelegd door deze te blokkeren met een voorwerp, zoals een stuk ijzer of hout;
- Bij het opstarten moet de machine eerst proefdraaien;
- Veiligheidsvoorzieningen, zoals afschermingen, mogen nooit worden verwijderd of uitgeschakeld.

Extra aandachtspunten bij het gebruik van elektrische machines:

- Controleer vooraf de staat van de stekkers, stopcontacten en kabels;
- Signaleer onregelmatigheden (vonken, stroomverlies, elektrische bogen, abnormale opwarming, e.d.) onmiddellijk;
- Houd de omgeving van de machine vrij van vocht;
- Het onderstel van de machine dient geaard of dubbel geïsoleerd te zijn;
- De delen onder spanning moeten worden afgeschermd;
- Het elektrische net waarop de machine wordt aangesloten moet voldoen aan de wettelijke normen en voorzien zijn van een differentieelschakelaar en overstroombeveiliging;
- Schakelaars, knoppen en noodstoppen moeten altijd duidelijk zichtbaar, goed te onderscheiden en goed bereikbaar zijn voor de gebruiker van de machine;
- Ventilatiegaten altijd vrij houden;
- Na stroomuitval mag de machine niet automatisch weer opstarten.

Handgereedschap

- Regelmatig onderhoud van handgereedschap is noodzakelijk. Defecten moeten zo snel mogelijk opgelost worden;
- Gehoorbescherming en oogbescherming zijn van groot belang indien er sprake is van lawaai of rondspattende deeltjes;
- Bij werkzaamheden die gepaard gaan met hevige trillingen moet er regelmatig gepauzeerd worden;
- Voor gereedschappen op 220 volt is een dubbele isolatie vereist. Deze is te herkennen aan het symbool met de dubbele vierkantjes op het toestel;
- Laat gereedschap nooit onnodig slingeren. Dit voorkomt valpartijen.

SIGNALERINGSBORDEN M.B.T. MACHINES

Pas op
rollende delen

Gevaar voor hoge
temperaturen

Automatisch
startende machine

Draaiende
delen

Pletgevaar

Niet in draaicirkel
komen

Pas op
knelling

Pas op
snijden

Gevaar voor
voeten

Gevaar voor
handen

Dubbele
isolatie

Oogbescherming
verplicht

Gehoorbescherming
verplicht

Veiligheidsschoenen
verplicht

Niet aanraken

Redactie

Heeft u vragen of opmerkingen over deze uitgave? Neemt u dan contact op met een van onze vestigingen of ons hoofdkantoor via hoofdkantoor@multicraft.nl

Dit is een uitgave van Multi Craft BV. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaardt Multi Craft BV geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden.

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

Bekijk ook onze website:
www.multicraft.nl